

Socioekonomske i rodne analize (144069)

Nositelj predmeta

[izv. prof. dr. sc. Nataša Bokan](#)

Opis predmeta

Kolegij započinje upoznavanjem studenata s konceptom roda i važnosti rodne analize za društveni razvoj, s naglaskom na specifičnosti potreba žena i muškaraca, te posebnosti uloge žena u ruralnom razvoju. Rodna analiza je ključni element socioekonomske analize. Obuhvatna socioekonomska analiza uključuje rodne odnose, budući da je rod važan faktor u svim društvenim i ekonomskim odnosima. Analiza rodničkih odnosa pruža informacije o različitim prilikama s kojima se žene i muškarci suočavaju, različitim utjecajima koje na njih imaju razvojne politike i programi. Takva znanja su neophodna za donošenje politika i programa koji će zadovoljiti različite potrebe žena i muškaraca. Na lokalnoj razini, rodna analiza čini vidljivima raznolike uloge, načine sudjelovanja, ponašanja i aktivnosti žena, muškaraca; djevojaka, mladića koje imaju u obitelji, zajednici, te ekonomskim, pravnim i političkim strukturama. Rodna perspektiva je usmjerena na uzroke sadašnje podjele odgovornosti i koristi, njihovim učincima na podjelu dohotka i poticaja.

Kolegij obuhvaća različite pristupe za razumijevanje odnosa između žena i muškaraca. Pristup resursima njihovih aktivnosti i ograničenja s kojima se međusobno suočavaju. Cilj kolegija je kroz teorijske pristupe i koncepte ponuditi studentima dubinsko razumijevanje povezanosti roda i društvenog razvoja. Kroz socioekonomske alatke prikazati kako primijeniti teorijska znanja na praktične primjere ruralnih zajednica. Obraduje se na vježbama i seminarima.

Student stječe osnovna znanja o konceptu ravnopravnosti spolova, potrebi povezivanja i uključivanja socioekonomskih i rodničkih analiza u programe ruralnog razvoja. Stječe znanja i vještine za primjenu instrumentarija koji se koristi u planiranju razvoja ruralne zajednice. Student je osposobljen za rad u javnim upravama, službama i institucijama te udrugama civilnog društva koje sudjeluju u planiranju i provođenju programa ruralnog razvoja.

Tematske cjeline predmeta obuhvaćaju: Koncept jednakosti spolova i koncept roda. Polazišta i svrsishodnost povezivanja socioekonomskih i rodničkih analiza (SEAGA) u koncipiranju, provođenju i vrednovanju razvojnih projekata i programa lokalne zajednice. SEAGA kao analitički postupak za determiniranje razvojnih prepreka i prioriteta ruralnih zajednica, participaciju lokalnog stanovništva i za povezivanje razvojnih aktera (stakeholders). Postupci i alati (toolkits) za prikupljanje podataka o socioekonomskim parametrima i društveno-kulturnim obilježjima spola/roda u lokalnoj zajednici. Metode za analizu i rangiranje razvojnih prioriteta uvažavajući potrebe žena i muškaraca. Pripreme za participaciju vanjskih i unutrašnjih sudionika. Metoda brze procjene (Rapid Rural Appraisal) i metoda brze procjene sudjelovanja (Participatory Rural Appraisal). Pripreme za rad na terenu, osobine dobrog facilitatora. Dodatne metode na terenu. Participacija sudionika i načini motiviranja lokalnog stanovništva za sudjelovanje u planiranju ruralnog razvoja. Primjena metoda i tehnika u planiranju razvoja lokalne zajednice.

ECTS: 6.00Engleski jezik: **R1**E-učenje: **R1****Sati nastave: 60**

Predavanja: 20

Auditorne vježbe: 24

Seminar: 16

Ocjenjivanje

Dovoljan (2): 60-70%

Dobar (3): 71-80%

Vrlo dobar (4): 81-90%

Izvrstan (5): 91-100%

Izvođač predavanja

- prof. dr. sc. Đurđica Žutinić
- [prof. dr. sc. Ramona Franić](#)

Izvođač vježbi

- [izv. prof. dr. sc. Nataša Bokan](#)

Izvođač seminara

- [izv. prof. dr. sc. Nataša Bokan](#)

Vrsta predmeta

- Diplomski studij / [Agrobiznis i ruralni razvitak](#) (Izborni predmet, 3. semestar, 2. godina)

Opće kompetencije

Kolegij osposobljava studente za razumijevanje koncepta roda i različitih uloga i potreba žena i muškaraca u ruralnim zajednicama, razumijevanje povezanosti roda i rodničkih odnosa s ruralnim razvojem te s društvenim (ekonomskim, kulturnim, demografskim) procesima.

Oblici nastave

- Predavanja
teorijski koncepti, pristupi i alatke u socioekonomskim i rodničkim analizama u kontekstu ruralnog razvoja.
- Laboratorijske vježbe
upoznavanje s metodama i alatkama socioekonomskih i rodničkih analiza
- Seminari
student/ica samostalno piše rad te izlaže pred nastavnicima i ostalim studentima, odgovara na postavljena pitanja.

Ishodi učenja i način provjere

Ishod učenja	Način provjere
Definirati i opisati koncept roda i jednakosti spolova	Parcijalni ispit i/ili završni ispit, seminarski rad
Opisati i objasniti povezanost rodnih i socioekonomskih analiza i ruralnog razvoja	Parcijalni ispiti i/ili završni ispit, seminarski rad pismene vježbe
Prepoznati i objasniti varijable u rodnim i socioekonomskim analizama na primjerima konkretnih lokalnih zajednica- opisati i objasniti povezanost rodnih i socioekonomskih analiza i ruralnog razvoja	Seminarski rad, Vježbe
Primijeniti alatke za socioekonomske i rodne analize na primjerima konkretnih lokalnih zajednica	Vježbe, Seminarski rad
Raspraviti i izabrati adekvatne metode i alatke za ruralno razvojne ciljeve na primjerima konkretnih lokalnih zajednica	Vježbe, Seminarski rad, Parcijalni ispiti i/ili završni ispit
Predložiti i sastaviti plan metoda za brzu procjenu te za motiviranje i uključivanje lokalnog stanovništva u planiranju ruralnog razvoja	Vježbe, Seminarski rad, Parcijalni ispiti i/ili završni ispit

Način rada

Obveze nastavnika

Održavanje predavanja, vježbi, organizacija seminarske nastave, održavanje konzultacija i pomoć pri izradi seminarskih radova; održavanje pismenih/usmenih ispita.

Obveze studenta

Pohađanje nastave, sudjelovanje u diskusijama, izrada i izlaganje seminarskog rada, sudjelovanje na vježbama, polaganje parcijalnih ili završnog ispita.

Polaganje ispita

Elementi praćenja	Maksimalno bodova ili udio u ocjeni	Bodovna skala ocjena	Ocjena	Broj sati izravne nastave	Ukupni broj sati rada prosječnog studenta	ECTS bodovi
Pismeni ispit	40%	<60% 60-70% 71-80% 81-90% 91-100%	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	20	90	3
Seminarski rad	30%	<60% 60-70% 71-80% 81-90% 91-100%	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	16	30	1
Vježbe - savladavanje metoda i alatki za socioekonomske rodne analize	30%	<60% 60-70% 71-80% 81-90% 91-100%	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	24	60	2

Elementi praćenja	Maksimalno bodova ili udio u ocjeni	Bodovna skala ocjena	Ocjena	Broj sati izravne nastave	Ukupni broj sati rada prosječnog studenta	ECTS bodovi
UKUPNO	100%			60	180	6

Elementi praćenja	Opis	Rok	Nadoknada
Vježbe - savladavanje metoda i alatki za socioekonomske rodne analize	Praktične vježbe u kojem se ocjenjuje primjena teorijskih znanja i SEAGA alatki na danim primjerima. Organiziraju se u manjim grupama studenata. Ocjene kvalitete obavljenih vježbi: Odličan (5) - uspješno primijenjena teorijska znanja i alatke socioekonomskih rodni analiza na zadanim primjerima/vježbama Vrlo dobar (4) - većim dijelom uspješno primijenjena teorijska znanja i alatke socioekonomskih rodni analiza na zadanim primjerima/vježbama Dobar (3) - djelomično uspješno primijenjena teorijska znanja na zadanim primjerima/vježbama Dovoljan (2) - u manjoj mjeri uspješno primijenjena teorijska znanja na zadanim primjerima/vježbama		
Zalaganje na nastavi	Praćenje sudjelovanja u diskusijama na predavanjima i seminarskoj nastavi i samostalnost studenata u rješavanju zadaća na vježbama.	Tijekom semestra	Nema nadoknade
Prisutnost na nastavi	Praćenje prisustva na nastavi (predavanjima, vježbama i seminarima)	Tijekom semestra	Nema nadoknade

Tjedni plan nastave

1. P - Uvod u modul. Osnove koncepta jednakosti spolova/rodova. Rod kao društveno-kulturno obilježje. Definiranje socijalne isključenosti. Prioritetne grupe u programima ruralnog razvoja.
2. P - Polazišta za povezivanje i uključivanje socioekonomskih i rodnih analiza (SEAGA) u programe ruralnog razvoja, analitički i ideološki okvir. Ključni akteri na razini lokalne zajednice (field level), intermedijalnoj razini (regija, županija) i makro razini (država).
3. P - Metode za identificiranje razvojnih prepreka i prioriteta zajednice uvažavajući društveno-kulturne razlike spolova i grupa. Analiza razvojnog konteksta sela. Analiza životnih sredstava zajednice. Metode koje koriste donosioci odluka u određivanju najboljih i realnih opcija razvoja ruralne zajednice.
4. P - Pripreme za participaciju vanjskih i unutrašnjih sudionika. Metoda brze procjene (Rapid Rural Appraisal) i metoda brze procjene sudjelovanja (Participatory Rural Appraisal) i njihove karakteristike.
5. P - Rad na terenu. Osobine dobrog facilitatora. Kako pospješiti participaciju lokalnog stanovništva. Dodatne metode za rad na terenu: izravno promatranje, polustrukturirani intervju, neformalne grupne rasprave, Brainstorming.c
6. S - Uvod u seminarski rad, koncept seminara, predložak i odabir tema.
7. V - Instrumenti (alati) za analizu razvojnog konteksta sela: mapa prirodnih, gospodarskih i ljudskih resursa, transekti.
8. V - Mapa društvene strukture sela, Vennov dijagram o povezanosti lokalnih grupa i institucija, institucionalni profil sela.
9. V - Instrumenti za analizu životnih sredstava i radnih aktivnosti: dijagram seoskog kućanstva, dijagram seljačkog gospodarstva, dijagram analize beneficija.
10. V - Dijagram dnevnih radnih aktivnosti. Sezonski kalendar. Dijagram kontrole i korištenja resursa. Matrice izvora prihoda i troškova.
11. V - Metode i tehnike koje razvojni akteri (stakeholders) koriste za odabir najboljeg prioriteta: matrica prioriteta spolova, flow diagram, dijagram analize problema.
12. V - Preliminarni plan aktivnosti razvoja sela, Vennov dijagram razvojnih aktera (stakeholders), matrica sukoba i suradnje partnera, koncept akcijskih planova najboljih prioriteta.
13. S - Prezentacije seminarskih radova studenata.
14. S - Prezentacije seminarskih radova studenata.
15. S - Prezentacije seminarskih radova studenata.

Obvezna literatura

1. Risman, B. J. (2004). Gender as a social structure - Theory wrestling with activism. -in: Gender & Society. 18(4):429-450.
2. Wilde, V., ...et al. (2001). Socio-Economic and Gender Analysis Programme - Field Handbook . Rome: FAO.
3. SEAGA-FAO- www.fao.org/sd/seaga/3_en.htm
4. FAO's commitments to gender equality and gender-sensitive activities: www.fao.org/gender
5. Donnellan, C. (2003). The Gender Issue (issues S.). Cambridge: Independence Educational Publisher .

Preporučena literatura

1. Norton, A., Bird, B . (1998). Social Development Issue in Sector - Wide Approaches. London: Social Development Division Working Paper 1/1
2. Cernea, M. M. ,ed. (1991). Putting People: First, Sociological variables in rural development. Oxford University Press.
3. FAO – Gender and Development Plan of Action (2002-2007)
4. časopis: Gender & Society - odabrani članci.

Sličan predmet na srodnim sveučilištima

- Gender Perspectives on Economic Analysis, Washington DC, College of Arts and Sciences, American University
- Gender Analysis in International Development, UK, University of East Anglia